

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.21.356/2015/6.szám

A Kúria a Székács és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Székács György ügyvéd) által képviselt felperesnek a Dr. Palotás Csongor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Palotás Csongor ügyvéd) által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Gyöngyösi Járásbíróság előtt 1.P.20.524/2014. szám alatt megindított és másodfokon az Egri Törvényszék 2.Pf.20.276/2014/6. számú ítéletével elbírált perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg az államnak külön felhívásra térítsen meg 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében az alperes által 2011. november 15-én elkövetett bántalmazásával összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. A felperes az alperes bántalmazása következtében a fejbőr repesztett sérülését, a jobb szem kötőhártyájának bevérzését, a szemgolyó zúzódását szenvedte el, e sérülések 8 napon túl gyógyultak. A Gyöngyösi Városi Bíróság a 2012. június 25. napján jogerőre emelkedett 4.Bk.102/2012/2. számú végzésével megállapította, hogy az alperes a felperes bántalmazásával 1 rb., a Btk. 170. § (1) bekezdésében meghatározott testi sértés büntettét valósította meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, állította, hogy a felperes

által hivatkozott sérülések közül többet nem ő okozott, és vitatta a kár összezszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével 682.218 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, amelyből 300.000 forint a nem vagyoni kártérítés összege. Az ítéletének indokolásában utalt arra, hogy az alperes jogellenes károkozó magatartását a büntetőbíróság megállapította, az alperes a büntetőügyben megállapított tényállással ellentétes tényállást nem bizonyított a polgári perben. Rámutatott a felperes által megjelölt károk és az alperes magatartása közötti ok-okozati összefüggésre. A felperes által előterjesztett 300.000 forint nem vagyoni kártérítési igényt az őt ért hátrányok kiegyenlítésére nem tartotta túlzottnak. Az alperes magatartása a felperes testi épségét, egészségét, a felperes becsületét és emberi méltóságát is megsértette, amellyel összefüggésben a felperesnek a vagyoni kárán túl pénzben csak részben kompenzálható nem vagyoni kára is keletkezett. Az alperes magatartásának következtében a felperesnél fizikai és pszichikai hátrányok formájában jelentkező sérelem következett be, arcának ideiglenes esztétikai sérelmével járt a bántalmazás, napi életvitele felborult, emberi kapcsolatait is hátrányosan érintette, így különösen az unokáival való bensőséges és közvetlen kapcsolatát ideiglenesen jelentősen hátrányosan érintette.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben és akként változtatta meg, hogy az alperest terhelő marasztalási összeget 650.356 forintra leszállította. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kártérítési követelés jogalapja vonatkozásában helyesen döntött, amikor megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll; a jogerős büntető határozat alapján tényként volt megállapítható, hogy a felperes sérüléseit az alperes okozta. A 300.000 forint nem vagyoni kártérítés összegét az elsőfokú bíróság helyesen, az elszenvedett sérüléssel, fájdalommal arányban állóan állapította meg, feltárta azokat a nem vagyoni hátrányokat, amelyek a felperest érték. A vagyoni igények egy része vonatkozásában találta indokoltnak leszállítani az elsőfokú ítéletben megállapított, az alperes marasztalására vonatkozó összeget.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és „annak megváltoztatását és a felperes keresetét teljes körben elutasítani” kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet megsértette a Pp. 4. § (1) bekezdését, a Pp. 163. § (1) és a Pp. 164. § (1) bekezdését, mert a per eldöntéséhez szükséges tényeket valótlanul, hiányosan és iratellenesen állapította meg. Arra hivatkozott, hogy az ítélettel szemben a Pp. 271. § (2) bekezdése alapján a pertárgy értéktől függetlenül van helye

felülvizsgálatnak, mert az adott pert nem vagyoni kártérítés iránt indította a felperes. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállást a büntetőbíróság által hozott határozatára alapította annak ellenére, hogy az adott büntetőügyben a határozathozatalra bizonyítás lefolytatása és tárgyalás tartása nélkül került sor, az alperes nem volt abban a helyzetben, hogy a polgári bíróság által alapul vett büntetőeljárásban érdemi védekezést fejtsen ki, így különösen büntethetőséget kizáró körülményként jogos védelemre hivatkozzék. Hivatkozott arra, hogy a büntetőeljárásban hozott végzés ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be és abban annak a hatályon kívül helyezését kérte. „Amennyiben a felülvizsgálati eljárásban a büntetőeljárás megszüntetésére kerül sor, az adott perben hozott jogerős ítélet tényalapja is végérvényesen megszűnik, mert az alperes terhére rótt, a tárgyi cselekmény elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény (Btk.) szerint a 3 éves szabadságvesztéssel fenyegetett súlyos testi sértés büntette büntethetőséget megszüntető körülményt képezve mára elévült”. Hivatkozott arra, hogy az adott polgári perben a bíróság a büntetőügyben hozott határozatra hivatkozva, az alperes vétkességét „gyakorlatilag igazoltnak tekintette”, és csak a kár bekövetkezése és összegszerűsége tárgyában folytatott bizonyítást, ezért a jogellenesség és az alperes felróhatósága körében teljes mértékben felderítetlen maradt a tényállás, ami az alperes kereset szerinti marasztalását kizárja.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a Pfv.III.21.356/2015/3. számú végzésével az alperes felülvizsgálati kérelmének vagyoni kártérítésre vonatkozó részét hivatalból elutasította annak alapján, hogy a vagyoni kártérítés összege nem éri el a 3.000.000 forintot, ezért a Pp. 271. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak. Rámutatott arra, hogy ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a nem vagyoni kártérítés iránt indított perekre. A felperes az adott perben nem vagyoni kárigényt is érvényesített, ezért a keresetének csak a nem vagyoni kártérítésről hozott jogerős ítéleti rendelkezése vizsgálható a felülvizsgálati eljárásban, és téves az alperes álláspontja, hogy az értékhatárt el nem érő vagyoni kár megtérítése iránti keresete ezzel összekapcsolható.

Az alperes a felülvizsgálatában azért támadja a jogerős ítéletnek a nem vagyoni kártérítésről szóló részét, mert az abban hivatkozott, a perbeli bántalmazás miatt a bűnösségét megállapító jogerős

büntetőbírószági végzés az álláspontja szerint jogszabálysértő, és a büntetőügyben beterjesztett felülvizsgálati kérelmére figyelemmel annak megváltoztatására kerülhet sor.

A felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet annak tartalma alapján vizsgálható a kérelemben megjelölt jogszabálysértésre való hivatkozással. Az alperes lényegében arra hivatkozik a felülvizsgálati kérelmében, hogy a büntetőeljárársban benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán hozandó határozat megváltoztathatja a bűnösségét megállapító határozatot, ez pedig kihatással lehet a kártérítési felelősségét elbíráló ítéletre is. Az alperesnek ez a feltételezése a kártérítési követelést elbíráló jogerős ítélet elleni felülvizsgálati eljárásban figyelembe nem vehető.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt is állítja, hogy a kártérítési felelősségét a jogerős ítélet tévesen csak a büntetőügyben meghozott végzésre alapította, és e körben nem folytatott le további bizonyítást.

A jogerős ítélet valóban hivatkozott a jogalap körében az alperes bűnösségét megállapító büntetőbírószági végzésre, azonban az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította azt is, hogy az alperes csupán állította, de nem bizonyította a bántalmazás előtt a felperes támadását. Megállapította azt is, hogy az alperes a büntetőügyben megállapított tényállással ellentétes tényállást nem tudott bizonyítani, ezzel kapcsolatban érdemi bizonyítást sem ajánlott fel. Az alperes által állítottakat az ügyben csatolt bizonyítékok nem támasztották alá, így a felperes szemsérülésére vonatkozó állítását az alperesnek, miszerint a sérülést a felperesnél kialakuló szürke hályog okozta, illetve nem merült fel semmilyen adat arra vonatkozóan, hogy a felperes a sérüléseit saját magának okozta volna.

A Pp. 4. §-ának (2) bekezdése szerint, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Ebből következik, hogy a kártérítési ügyben eljáró bíróság a bűnösség kérdésére is kiható ellentétes ténymegállapítást nem tehet, de a kártérítési kötelezettség megállapítása körében a büntető határozattól eltérő tényállást is megállapíthat. Az adott esetben helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a büntetőbírószág ítéletében írtaktól eltérő tényállás megállapítására nem volt alap, az alperes nem bizonyított a büntetőügyben megállapított tényállással ellentétes, más tényeket, de a károsult közreható magatartását sem. A bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat - köztük a büntetőügy iratát, a felek személyes előadását - a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése alapján helyesen értékelték, így a jogalap körében a tényállás felderítése megtörtént, ennek alapján pedig az alperes jogellenes és felróható magatartásának az értékelése is helyesen történt. Ennek alapján pedig jogszerűen történt az alperes nem vagyoni kártérítés megfizetésére való

kötelezése az annak alapjául szolgáló további feltételek helytálló meghatározásával.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria, a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint - tárgyaláson kívül hozott határozatával - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, továbbá a felülvizsgálati illetéknek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az állam részére való megtérítésére.

Budapest, 2015. november 25.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

*kúriai tisztviselő
HM*